

Eremu bitala

Mirari Martiarena
Iraola

Hasi dira sanferminak. Munduko festa garrantzitsuenak askorentzat, eta, garrantzitsuenak ez badira, ezagunenak bai behintzat. Bederatzi egunez Iruñea munduaren erdigune bihurtzen da, festa eta parrandaren epizentro.

Hamar urte pasa diren arren, atzo bezala gogoratzen dut Nagore Laffagren hilketaren berri jakin nuen momentua. Barruak eman zidan zartakoa, mina. Amorrua sentitu nuen Diego Yllanesi ezarritako zigorraren berri ja-

kin nuenean eta urte gutxiren buruan libre zegoela jakindakoan. Zartako, amorru eta min bera sentitu nituen *La Manada*-koek egindakoa jakin nuenean, eta justizia beste behin ere itsua dela ikusita negar egin nuen.

Iruñeko sanferminetako gertaera horiek emakumeok jasaten ditugun eraso- en icebergaren punta besterik ez dira. Aste honetan behin eta berriz nire inguruan entzun eta irakurri dudana esaldia da. Denok ezagutzen dugulako etxean erasoak jasan dituen, “lagun”

artean, auzoko edo herriko festetan. Ez da hiri handietako kontua bakarrik, eraso sexistak, abusuak, ingurura begiratu eta eguneko edozein momentutan jasan ditzakegu. Eta ez guke beldurrik izan behar ikusten duguna salatzeke, gure eremu bitalari eraso egin diotela sentitzen dugun momentuan ahotsa altxa, kexatu edo oihu egiteko. Bai, egongo da sinetsiko gaituen ahizparik eta lagunduko digute etxerako bidean, kalean, parrandan... aske izaten eta ez ausart. •

Ez dezatela mezularia hil

Koldo Sagasti

Hipokrates medikuntzako historiako osagilerik nagusiatakoa izan zen. Kristo aurreko laugarren mendean mediku jardueraren printzipio etikoak ekarri zituen zin hipokratikora. Adierazpen haren testuak jasotzen du, besteak beste, sendagileak errespetua zor diola maisuari, harekin partekatuko dituela bere ondasunak, familiatzat hartuko dituela haren semeak, eta doako formakuntza eskainiko diela medikuntzaren jakintzan. Bi mila urtetik gora pasa dira zientzialari greziarrak mendede-kate hori abian jarri zuenetik; eta

gaur egun arte, belaunaldiz belaunaldi, fakultatean lizentziatutako medikugai berriak zin emate horri atxiki zaizkio.

Juramentuak, nonbait, elite bateko kide egiten ditu sinatzaileak. Medikuntza ikasle garaian beti susmatu nuen itun horren emaitza ez ote zen sendagileen seme-alabak matrikula ordaintzetik salbuetsita izatea. Halaxe izan da beti, Hipokratesen garaietatik.

Arazoa sortu da aukeratuen kasta hori administrazio publikoko funtzionario bilakatu denean, eta langileen seme-alabek ordura arte pribilegia-

tuentzat erreserbatutako formakuntza jasotzeko aukera izan dutenean.

Gauza guztiz jakina zen aspaldi Osakidetzan medikuntzako oposizioetan alferrikakoa zela ikastea, lanpostu banaketa mesede-gurpil horretako kideentzat erreserbatuta zegoela. Inork ez zuen kolokan jartzen, harik eta hiru osagilek isiltasuna apurtzea erabaki duten arte. Salatariek adierazi dute prentsa aurrean beldurrez daudela jasaten ari diren mehatxuengatik. Babestu egin behar ditugu hiru ausart horiek, osasun sistemaren higieagatik, gure osasunagatik. •